

مکتب پزشکی شیراز

علیرضا گلشانی

دفتر مطالعات تاریخ پزشکی ایران، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران.

دانشجوی فوق لیسانس تاریخ اسلام، تلفن تماس: ۰۷۱۱-۲۳۰۴۲۷۹ و ۰۹۱۷۳۳۸۸۵۷۴

پست الکترونیک: golshani_22@yahoo.com

مقدمه:

وجود و کیفیت سیستم های دانش پزشکی در میان تمدن های گوناگون نشان از میزان اهمیت و توانمندی پزشکی آن اقوام داشته است. یکی از این سیستم ها، مکتب پزشکی شیراز بوده که کمتر مورد توجه مورخان و اندیشمندان متاخر قرار گرفته است. از این رو در این مطالعه سعی بر آن است در حد امکان بر اساس منابع موجود به ترسیم وضعیت این مکتب پزشکی، که از دوره دیلمی تا پایان دوره قاجار ادامه داشته، پرداخته شود.

نتایج:

در مورد مکتب پزشکی شیراز می توان گفت که به طور کلی مکتب شیراز چهار دوره نونهالی، جوانی، میانسالی و در آخر پیری و انحلال را تجربه کرد. بر مبنای تاریخنگاری تاریخ شیراز، دوره اول از آغاز شکل گیری شیراز تا پایان آل بویه، دوره دوم از اتابکان سلغری تا حمله تیمور و دوره سوم از شروع فرمانروایی صفویه تا پایان این سلسله و دوره چهارم از افشاریه تا قاجاریه را شامل می شود. در ارتقاء علم طب در شیراز تشویق مادی و معنوی پادشاهان و حکام شیراز و فارس بسیار مؤثر بوده است، وقف و تعیین موقوفه برای آموزش طب، ساخت مدارس علمی، احداث بیمارستانها و درمان مجانی بیماران از نکاتی بود که در رونق این مکتب علمی در شیراز مؤثر بوده است. ویژگی فرهنگی و علم دوستی مردم این شهر نیز از عوامل تأثیرگذار بوده است.

بحث و نتیجه گیری:

مکتب پزشکی شیراز مطابق منابع موجود در حدود ۱۰۰۰ سال در درمان و آموزش علم طب پیشقدم بوده است. تبحر علمی اطباء و پزشکان شیراز، تنها به این شهر منحصر نبوده علاوه بر ایران، حتی بر سرزمین هندوستان نیز تأثیر نهاده است. و دانش آموختگان این مکتب از اهمیت و اعتبار بالایی برخوردار بوده اند.

کلمات کلیدی: دارالعلم، شیراز، مکتب پزشکی